

Vederlag for de Raaprodukter, som de nu skal sende herved til Danmark til Behandling paa en helt anden Maade end hidtil. I Grønland har man i ca. 200 Aar arbejdet paa den Maade, at man har underkastet de saakaldte animalske Fedtstoffer en første Behandling, hvorefter man har sendt dem til Danmark til Færdigbehandling i Trankogerierne her. Det, der nu skal foregaa, er, at man skal oplære Grønlænderne i en helt anden Behandlingsmaade. De skal oplæres til at foretage en Nedsaltning efter de Forsøg, der er foretagne, og de Resultater, der er opnaaede deroppe; derefter skal Varen behandles færdig herhjemme i Danmark. Forsøgene er blevet indledet paa den Maade, at man i 1913 sendte en Ingeniør til Grønland. Jeg skal ikke opholde mig meget ved de forskellige Forsøg, der er blevet gjort. Sagen ligger jo saaledes, at de første Forsøg er foretagne ved Laboratoriebehandling. Ved Laboratoriebehandling opnaas som Regel bedre og finere Resultater, og man har derfor stadig optraadt med Varsomhed, idet man ikke har turdet fæste Lid til Resultaterne af de smaa Behandlinger og paa Grundlag af dem stille Forslag om Startning af en Oliefabrik. De første Forsøg blev foretaget i 1916 i Glostrup i et Lokale, der, efter hvad Bemærkningerne til Lovforslaget oplyser, ikke var installeret med Apparater, der var særlig egnede til Foretagelse af disse Forsøg. Forsøgene er da ogsaa af den Grund faldet daarligt ud; det har gennemgaaende været daarlige Produkter, man har fremstillet. Det næste, der er sket, er, at man i 1917 har foretaget Forsøg i Kastrup. Men man har ved alle disse Forsøg anvendt den samme Metode som i tidligere Tid, nemlig Dampmetoden. Først derefter opstaar Tanken om at gaa over til et helt nyt System, til en helt ny Maade at behandle Raaprodukterne paa. Man gaar nemlig til at anskaffe Maskiner til Knusning og Formaling af Raaprodukterne, hvorefter de behandles færdigt i en af de gammeldags Typer af Burmeisters Centrifuger. Resultatet af denne Behandlingsmaade har været meget gunstigt, idet man til Sammenligning med, hvad der præsteres i Norge, hvor man udvinder 65—70 pCt., er naaet til her at udvinde 97 pCt. Olie af Raastoffet.

Jeg betragter det foreliggende Lovforslag som et Middel til at søge at afhjælpe lidt af den store Arbejdsløshed, der for Tiden er her i Landet, idet man starter

en Virksomhed, der giver varig Beskæftigelse til nogle faa Mennesker. Det er nemlig bekendt, at Oliefabrikker og Olie-møller i Forhold til deres Størrelse og Anlægs kapital beskæftiger et meget lille Antal Arbejdere, og Bemærkningerne til Lovforslaget oplyser ogsaa, at der kun er Tale om Beskæftigelse til 18 Arbejdere. Det fremgaar endvidere af Bemærkningerne til Lovforslaget, at der fra tyske Firmaer er givet Tilbud paa Maskiner til denne Fabrik, der andrager ca. 50 000 Kr. Jeg vil meget indtrængende sige til den højtærede Minister, at vi, saa vidt det er muligt, gerne skulde have alt, hvad der hedder Installationer af Maskiner, udført her i Landet. Vi har, som jeg nylig har nævnt, stor Arbejdsløshed, og jeg kan ikke tænke mig, at Montering af en Oliefabrik er en mere vidtløftig Sag, end at den hjemlige Jernindustri maatte kunne lave, hvad der hører til her. Det eneste, jeg kunde tænke mig, var, om man ved Anskaffelse af Maskiner skulde træffe paa noget, som var beskyttet ved Patenter eller af andre Grunde ikke kunde fremstilles her i Landet, og man da maatte gøre en Undtagelse og gaa til Udlandet. Men selv om det vil blive noget dyrere at anskaffe Maskiner herhjemme, end man kan faa dem for i Udlandet, vilde jeg alligevel gerne have, at man beholdt Arbejdet her i Landet.

Det fremgaar af Folketingsudvalgets Betænkning, at der under Udvalgsbehandlingen er fremkommet Forslag om, at Ekstraktionsanlægget ved Oliefabrikken udgik. Dette vilde betyde en Besparelse paa ca. 40 000 Kr. Endvidere er der af Arkitekten meddelt, at man formener at kunne spare ca. 20 pCt. af 349 000 Kr. paa Bygninger, hvilket betyder en Besparelse paa ca. 70 000 Kr. Det ser saaledes ud til, at Loven kan gennemføres med en Udgift, der er ca. 100 000 Kr. mindre end det Beløb, Lovforslaget indeholder. Jeg tager derfor ikke i Betænkning paa mit Partis Vegne at anbefale det foreliggende Lovforslag til Vedtagelse.

Green: Som det vil være den højtærede Indenrigsminister bekendt, har der indenfor vort Parti under Forhandlingen i Folketinget gjort sig nogle Betæneligheder gældende overfor det foreliggende Lovforslag. De har til Dels eller overvejende, kan jeg sige, været af teknisk Art. Man har næret Tvivl om det heldige i at indrette en saadan Raffineringsanstalt, som var foreslaet i Forbindelse med det